

XXVII Jornades Internacionals d'Història de l'educació: Els moviments socials i l'educació (s. XIX-XX)

Dates: 21, 22 i 23 d'octubre de 2026
Lloc: Universitat d'Alacant

Organitzen:

- Societat d'Història de l'Educació dels Països de Llengua Catalana- Institut d'Estudis Catalans.
- Universitat d'Alacant

Col·laboren:

- Departament de Didàctica General i Didàctiques Específiques
- Vicerectorat d'Estudiants i Ocupació
- Vicerectorat de Formació Permanent i Llengües

Presentació

Benvolguts, benvolgudes col·legues

Ens complau informar-vos que del 21 al 23 d'octubre de 2026 es duran a terme les *XXVII Jornades Internacionals d'Història de l'Educació*, organitzades per la Societat d'Història de l'Educació dels Països de Llengua Catalana (filial de l'Institut d'Estudis Catalans) i la Universitat d'Alacant, amb la finalitat d'examinar el paper dels diferents actors socials en la construcció i l'evolució dels sistemes educatius durant els segles XIX i XX, amb una atenció especial a la manera com els col·lectius de mestres, estudiants, famílies, moviments socials i administracions públiques han intervingut en la configuració de l'escola, la vida ciutadana i les polítiques educatives, i promovent una reflexió crítica sobre la relació històrica entre l'educació i la societat. Aquesta pluralitat de veus i d'iniciatives ha contribuït a donar forma a les institucions educatives i a les polítiques públiques, alhora que ha impulsat transformacions en les pràctiques pedagògiques i en la investigació sobre l'ensenyament.

Les Jornades estan dirigides a persones investigadores, docents, estudiants i professionals de l'àmbit educatiu i històric interessades en l'anàlisi crítica de l'educació com a fenomen social.

Convidem cordialment a la comunitat acadèmica i professional a participar en aquesta trobada, ja siga mitjançant la presentació de comunicacions o com a assistents, amb la finalitat de generar un espai de diàleg, intercanvi i construcció col·lectiva de coneixement.

Eixos temàtics

1. Mestres i professorat

Aquest eix tracta el paper central del col·lectiu docent en la construcció i la transformació dels sistemes educatius durant els segles XIX i XX. Es proposa analitzar el magisteri i el professorat com a agents socials, culturals i polítics, tot atenent l'evolució de les seues pràctiques pedagògiques, les identitats professionals i els moviments de renovació educativa. S'hi inclouen tres línies d'interès:

- L'organització del professorat en col·lectius i moviments: associacions, sindicats i col·lectius que han impulsat la defensa de drets laborals i la innovació educativa
- Identitat i formació docent: canvis en la formació inicial i contínua, i en la construcció de la identitat professional al llarg del temps
- La figura de la mestra o el mestre com a referent social i cultural: el seu paper com a agent moral, cívic i comunitari en els diferents contextos històrics

2. Alumnat i famílies

La participació de l'alumnat i de les famílies en l'àmbit educatiu constitueix un element essencial per a entendre l'evolució social de l'ensenyament. La participació del conjunt de la comunitat educativa en la vida escolar permet comprendre els canvis socials, polítics i culturals que han marcat l'expansió del dret a l'educació i la configuració de la ciutadania. Es proposen dues línies d'anàlisi:

- Participació familiar a l'escola: la implicació de les famílies en l'organització, el sosteniment i l'orientació educativa, i en la definició de valors i expectatives formatives.
- Moviments estudiantils i demandes educatives: el paper de l'estudiantat en la defensa de l'accés a l'educació, la millora de les condicions escolars i la democratització del sistema educatiu, destacant la relació entre la joventut i el canvi social

3. Moviments veïnals, associacionisme, sindicats, col·lectius, administració i partits polítics

S'analitza el paper de la societat civil en la configuració de l'escola com a espai de transformació i cohesió social durant els segles XIX i XX. Moviments veïnals, associacions culturals, sindicats, col·lectius cívics i partits polítics han impulsat projectes educatius que expressen ideals de progrés, emancipació i ciutadania. Es proposa estudiar en aquest eix temàtic:

- Projectes i iniciatives educatives promogudes per moviments socials i polítics, entenent l'educació com un camp de disputa simbòlica i material per al canvi social
- L'escola com a espai de participació i reivindicació a l'entorn de la democratització educativa, la millora de les condicions escolars i la defensa de cultures i identitats pròpies
- Les polítiques educatives i els conflictes socials generats per les decisions de les administracions públiques: anàlisi de les tensions ideològiques, polítiques i culturals entre els actors implicats

4. La Història de l'Educació investigada, ensenyada i divulgada.

Aquesta secció dona cabuda a la presentació i estudi de projectes d'innovació i propostes d'ensenyament-aprenentatge de la història de l'educació, així com a projectes d'investigació i recerca sobre la història de l'educació en curs. A més a més, es planteja i mostra les iniciatives de divulgació i transferència del coneixement historicoeducatiu des d'un enfocament de la història pública de l'educació. Pretén, doncs, ser un espai de reflexió, debat acadèmic i intercanvi de pràctiques pedagògiques i projectes d'investigació i divulgació entre la comunitat científica dels historiadors i historiadores de l'educació.

Pròximament es difondrà la convocatòria completa, incloent-hi normes de presentació, modalitats de participació, dates clau i procediment d'inscripció. Us convidem a participar!

El comitè organitzador